

Олександр Денисюк
Острог (Україна)

РОЛЬ УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ У ВІДРОДЖЕННІ ОСТРОЗЬКОЇ АКАДЕМІЇ

Острозька академія – відроджений у 1994 році вищий навчальний заклад, що вважається наступником Острозької академії XVI–XVII ст. Від початків свого функціонування завдячує значній допомозі від представників української діаспори. Однією із граней цієї допомоги стала наукова та інституційна співпраця між вченими академії та діаспори.

Важливим аспектом для налагодження співпраці та підтримки були міжособистісні зв'язки і навіть заочні знайомства. Зокрема завдяки співпраці професора проректора відродженого вузу Миколи Ковальського та його колеги історика доктора Любомира Винара, голови Українського історичного товариства. Завдяки цьому знайомству налагоджується інституційна співпраця. Згодом завдяки активній діяльності ще одного науковця з діаспори Мирона Куропася здійснюється співпраця із університету із американськими вишами та проведено програму обміну для викладачів із Острога.

Значна допомога здійснюється й у фінансовій підтримці відродженого закладу. У США постає окремий фонд допомоги Острозькій академії. До фінансової допомоги долучаються Кредитові спілки створені українцями діаспори. Також, проводиться допомога із одержанням грантів та іменних стипендій для найкращих студентів вузу від українців із-за кордону, проведення різноманітних конкурсів.

Важливим елементом допомоги та співпраці є постання у 2002 році Інституту досліджень української діаспори, який, власне, починає активно здійснювати наукове співробітництво та дослідження у галузях історії та культури діаспори. Проводяться

спільні видавничі проекти, зокрема із видання журналу «Український історик», а також конференції і, згодом, видання збірників матеріалів цих конференцій.

Окремо слід відмітити і фінансування представниками діаспори значних будівельних проектів на кшталт будівництва нової споруди бібліотеки (відкрита в 2007 році) і будівництва нового гуманітарного корпусу та інших менш значних проектів. Важливо відмітити і допомогу із наповнення книжкових фондів бібліотеки. І звісно важливою допомогою стали іміджева підтримка академії [оскільки] з боку багатьох відомих науковців з діаспори, які включені в систему освіти та науки закордону, отримує визнання закордонних вищих навчальних закладів, із якими згодом налагоджуються партнерські програми.

Отже, українська діаспора відіграє значну роль у відродженні та визнанні відроджено Острозької академії. Допомога ця є двох видів як фінансова так й іміджеві. Окрім того співпраця на початках розпочиналась як міжособистісна згодом стає інституційною і до цього часу триває та розвивається.

Список основних джерел та літератури:

1. Атаманенко А. Українське історичне товариство та М.П. Ковальський / А. Атаманенко, В. Атаманенко // *Осягнення історії* : Збірник праць на пошану професора Миколи Павловича Ковальського. – Острого ; Нью-Йорк, 1999.

2. Атаманенко А.Є. Передмова до видання / А. Атаманенко // *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. – 2010. – Вип. 15.

3. Закидальська О. Перші стипендії д-р О. Копач нагороджені в Острозі / О. Закидальська // *Свобода*. – 5 липня 1997. – № 127.

4. Інститут дослідження української діаспори. [Електронний ресурс]: <http://www.oa.edu.ua/ua/institutes/diaspora>

5. Куропась М. Острозьке чудо: Маяк надії майбутнього України / М. Куропась // *Свобода*. – 27 грудня 1997. – № 247.

6. Хеленюк А.А. Постаті українських істориків в творчості Л. Винара / А. Хеленюк. // *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. – 2007.